

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2177/2023
06.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милица Стоичков, адвокат из ..., против туженог ЈП „Комуналац“ из Бујановца, чији је пуномоћник Миодраг Крстић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1871/2022 од 22.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1871/2022 од 22.06.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1871/2022 од 22.06.2022. године и пресуда Основног суда у Бујановцу П1 184/21 од 12.01.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезе да тужили за временски период од 28.05.2018. године до 31.12.2019. године, на име мање исплаћене накнаде за топли оброк исплати износ од 51.294,37 динара и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 64.189,73 динара, са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе почев од последњег дана у месецу за претходни месец па до исплате, као и да јој надокнади парничне трошкове.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженом надокнади парничне трошкове у износу од 162.825,00 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу П1 184/21 од 12.01.2022. године, тужени је обавезан да тужили за период од 28.05.2018. године до 31.12.2019. године на име мање исплаћене накнаде трошкова за топли оброк исплати износ од 51.294,37 динара и на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 64.189,73 динара, са законском затезном каматом на појединачно означене месечне износе почев

од последњег дана у месецу за претходни месец па до исплате, као и да јој надокнади парничне трошкове у износу од 71.220,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1871/2022 од 22.06.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Одбијен је као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о истој одлучује применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је дозволио одлучивање о посебној ревизији туженог на основу члана 404. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) сматрајући да постоји потреба за уједначавањем судске праксе имајући у виду другачију судску праксу у истој чињеничноправној ситуацији израженој у пресудама Врховног суда, на које је ревидент указао.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља, запослена код туженог на радном месту ..., на основу члана 7. тачке 5. и 6. Уговора о уређењу међусобних односа из радног односа закљученог 27.04.2015. године, има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишег одмора у висини одређеној Правилником о заради, накнади зараде и другим примањима код туженог. Тужени је, као послодавац, признао право на тражене исплате и уврстио их у План и програм пословања за 2018. и 2019. годину, с тим да их није приказао као посебне ставке. Тужиља захтев за исплату наведених трошкова заснива на одредбама Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности од 18.03.2015. године. Тужиљи је исплата топлог obroка и регреса вршена у складу са Правилником туженог од 06.04.2015. године, а спорни износи јој нису исплаћени због лошег пословања туженог и увођења привремених мера од стране оснивача.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужиља основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у складу са Посебним колективним уговором, јер тужени ову накнаду у утврђеним износима није тужиљи исплатио, а одлуком од 13.05.2016. године је признао право на тражене исплате, па су усвојили постављени тужбени захтев и обавезали туженог да тужиљи накнади наведене трошкове.

По оцени Врховног суда, овакво становиште нижестепених судова није правилно.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године), прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност

радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица као корисника јавних средстава са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се у овом закону платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђен у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донет за време примене овог закона.

Тужени је корисник буџетских средстава, па се на њега, осим поменутог закона, примењује и Закон о буџету и Закон о буџетском систему, те обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом сматрају се примања из радног односа као што су, између осталог, и накнада за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из одредбе члана 105. Закона о раду, а појам зараде у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зараду утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, на које се као и на запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

С обзиром да су правила из Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе која се морају безусловно поштовати, без права да се у њима било шта мења, код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду, јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате. Због тога, по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду) због чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужиле одбијен.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужени је успео у спору, па му сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП, припада право на накнаду опредељених трошкова целог поступка у износу од 162.825,00 динара. Туженом је досуђена награда за састав одговора на тужбу у износу од 9.000,00 динара, заступања на два одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара, заступања на једном одложеном рочишту у износу од 6.000,00 динара, за састав жалбе и ревизије по 18.000,00 динара, као и судске таксе на одговор на тужбу у износу од 6.055,00 динара, на жалбу и другостепену пресуду у износу од по 12.110,00 динара, на ревизију у износу од 24.220,00 динара и ревизијску одлуку у износу од 36.300,00 динара. Трошкови су досуђени према опредељеном захтеву, у складу са важећом Адвокатском тарифом и Таксеном тарифом у време обрачуна.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**